

TÜRKİYE İKİNCİ KAMU BİNALARINDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJESİ (KABEV-2 PROJESİ)

(Ref: *EEPB2/WB/MOEU/REN-WORKS-R02*)

T.C ADALET BAKANLIĞI İSTANBUL ADALET SARAYI BİNASINDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ UYGULAMALARI YENİLEME/TADİLAT İŞİ YÜKLENİCİ ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI

NİSAN 2025

	Hazırlayan
Versiyon 0.1 Tarih 25/04/2025	Sümeyye Özdemir/ Barış Özgür Akkaya Pozisyon: Çevre Mühendisi / İSG Uzmanı

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	5
2. YASAL VE KURUMSAL ÇERÇEVE	6
3. GENEL PROJE VE PROJE SAHASI BİLGİSİ.....	7
3.1. Alt Proje Bilgileri.....	7
3.2. Saha/Konum Açıklaması.....	7
3.3. Alt Proje Tanımı ve Faaliyetleri.....	8
4. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI.....	10
5. GÖREV VE SORUMLULUKLAR	30
6. KAPASİTE GELİŞTİRME VE EĞİTİM	32
7. UYGULAMA TAKVİMİ VE MALİYET TAHMİNLERİ	33
8. PAYDAŞ KATILIMI VE ŞİKÂyet MEKANİZMASI	33
9. YÜKLENİCİ İÇİN REFERANS DOKÜMANLAR	35
10. EKLER.....	36
 Tablo 1. Görev ve Sorumluluklar.....	 30
Tablo 2 Kapasite Geliştirme ve Eğitim.....	32
Tablo 3. Uygulama Takvimi ve Maliyet Tahminleri	33

ŞEKİLLER

Şekil 1 İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı Dış Görünüş.....	8
Şekil 2 Şişli İlçesi Coğrafi Konumu	36
Şekil 3 İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı Konumu.....	36
Şekil 4 İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı Çevresindeki Kullanımlar	37

Kısaltmalar

AB	Avrupa Birliği
AYP	Atık Yönetim Planı
Cİ	Cinsel İstismar
CT	Cinsel Taciz
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇSÇ	Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSGK	Çevre Sağlığı ve Güvenliği Kılavuzları
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
ÇŞİDİM	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
ÇSRÖ	Çevresel ve Sosyal Risk Özeti
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standartlar
ÇSTP	Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı
ÇSYÇ	Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
DB	Dünya Bankası
EPS	Enerji Performans Sınıfı
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EV	Enerji Verimliliği
FV	Fotovoltaik
IBRD	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası
İ&D	İzleme ve Değerlendirme
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
İSGP	İş Sağlığı ve Güvenliği Planı
İYP	İşgücü Yönetimi Prosedürleri
KABEV2	Türkiye İkinci Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi
KÇF	Küresel Çevre Fonu
KÖP	Kirlilik Önleme Planı
NZEB	Neredeyse Sıfır Enerjili Bina
ÖRD	Ölçüm, Raporlama ve Doğrulama
PTD	Proje Tanıtım Dosyası
PDD	Proje Değerlendirme Dokümanı
PGH	Proje Geliştirme Hedefi
PKP	Paydaş Katılım Planı
Proje	Türkiye İkinci Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi
PUB	Proje Uygulama Birimi
TD	Teknik Destek
TGTYP	Toplum Güvenliği ve Trafik Yönetim Planı
TTF	Temiz Teknoloji Fonu
SG	Sera Gazı
ŞM	Şikâyet Mekanizması
YE	Yenilenebilir Enerji
YİGM	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Türkiye İkinci Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi (KABEV2 Projesi) kapsamında Dünya Bankası tarafından finanse edilen İstanbul ili Şişli ilçesi, Şişli Merkez Abide Hürriyet Caddesi No:223 Şişli/İstanbul adresinde bulunan **İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı'nda** yapılacak yenileme faaliyetleri için çevresel ve sosyal durum tespiti hükümlerini desteklemek amacıyla geliştirilmiştir. Planın amacı önerilen proje faaliyetlerinin potansiyel çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini belirlemek ve bu riskleri ve etkileri yönetmek için uygun etki azaltma önlemleri önermektir. Bu ÇSYP, KABEV-2 Projesi'nin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) ile uyumlu olarak, proje için geçerli olan Türkiye kanun ve yönetmelikleri ile Dünya Bankası (DB) politikalarını ortaya koymakta ve izlenecek ilkeleri, yaklaşımları, uygulama düzenlemelerini ve çevresel ve sosyal etki azaltma önlemlerini açıklamaktadır. Bu ÇSYP ihale dokümanının eki olacak olup, proje faaliyetleri süresince sahada uygulanacaktır.

Proje, merkezi hükümet binalarında enerji kullanım maliyetinin etkin bir şekilde azaltılmasını destekleyecek ve Türkiye'de merkezi hükümet binalarında enerji verimliliği yatırımları için sürdürülebilir bir finansman mekanizması geliştirecek ve pilot uygulamasını yapacaktır. Proje faaliyetlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) Yapı İşleri Genel Müdürlüğü (YİGM) yürütecektir.

Proje kapsamında finanse edilecek faaliyetler şu şekildedir: (i) enerji tasarrufu sağlamak ve yenilenebilir enerji (YE) kullanımını artırmak amacıyla merkezi hükümet ve merkezi hükümete bağlı binaların tadilatlarının hazırlanması ve uygulanmasını finanse edecek merkezi hükümet binalarında enerji verimliliği yatırımları ve (ii) alt proje adaylarının taranması, enerji etütlerinin/teknik tasarımların gözden geçirilmesi; daha derin tadilat yaklaşımlarının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için teknik destek, binaların kapsamlı elektrifikasyonu ve su verimliliğinde iyileştirmeler dâhil olmak üzere teknik yardım ve proje uygulama desteği; günlük proje yönetimi (ihalelerin hazırlanması ve yönetimi, sözleşme yönetimi, yenileme çalışmalarının denetimi); finansman gerekliliklerinin Dünya Bankası'nın (DB) güvene dayalı politika ve kılavuzlarına uygun olarak uygulanması; Banka'nın Çevresel ve Sosyal Çerçevesinin (ÇSÇ) tatmin edici bir şekilde uygulanmasının sağlanması; enerji ve su tasarruflarının izlenmesi; Proje izlemesi ve değerlendirmesi; PUB personeli, enerji denetçileri ve tasarımcıları gibi hizmet sağlayıcıları, inşaat firmaları, bina yöneticileri, enerji verimliliği (EV) alanındaki kadınlar ve diğer ilgili Proje paydaşları için eğitim, kapasite geliştirme ve bilgi paylaşımı ve Proje iletişimi ve sonuçların yaygınlaştırılması.

Bu ÇSYP, Dünya Bankası (DB) Çevresel ve Sosyal Çerçevesi (ÇSÇ) ile Türkiye'nin ulusal kanunlarını (2872 sayılı Türk Çevre Kanunu, onay tarihi: 1982) ve ulusal yönetmeliklerini takip etmektedir. Bu ÇSYP'nin amacı, Dünya Bankası ÇSÇ'sinin Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS'ler) ve ulusal gerekliliklerle tutarlı olarak projenin potansiyel olumsuz çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini değerlendirmek ve azaltmaktır.

2. YASAL VE KURUMSAL ÇERÇEVE

KABEV-2'nin yasal ve kurumsal çerçevesi, KABEV-2 ÇSYÇ'sinin 3. Bölümünde kapsamlı bir şekilde ele alınmaktadır. ÇSYÇ Bölüm 3, Türkiye'nin yasal çerçevesini ve devamında izinler de dâhil olmak üzere ulusal çevresel ve sosyal değerlendirme düzenleme sürecini net bir şekilde sunmaktadır ve DB Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS) ile yasal gereklilikler arasındaki boşlukları tanımlamaktadır.

Bu ÇSYP'nin geliştirilmesinde hem ÇSS'ler hem de alt projeyle ilgili faaliyetlere ilişkin ulusal mevzuat yasal çerçevesi dikkate alınmış ve uygulanabilir ve etkili önlemler raporlanmıştır.

KABEV-2 ÇSYÇ' sine (Türkçe ve İngilizce) aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

https://www.kabev.org/wp-content/uploads/2024/02/P500777_KABEV2-CSYC-2.pdf

https://www.kabev.org/wp-content/uploads/2024/02/P500777_EEPB2-ESMF.pdf

3. GENEL PROJE VE PROJE SAHASI BİLGİSİ

Bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV-2) Projesi kapsamında İstanbul ili Şişli ilçesi, Şişli Merkez Abide Hürriyet Caddesi No:223 Şişli/İstanbul adresinde bulunan **İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı'nda** yapılacak yenileme faaliyetlerinin neden olabileceği çevresel ve sosyal etkilerin kabul edilebilir düzeyde tutulabilmesi ve/veya ortadan kaldırılabilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi için hazırlanmıştır.

3.1. Alt Proje Bilgileri

Projeye ilişkin genel bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir;

GENEL BİLGİLER	
Bina Adı	İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı
İl	İstanbul
İlçe	Şişli
Adres	Abide Hürriyet Caddesi No:223 Şişli/İstanbul
Kullanım Durumu	Bina hali hazırda adliye sarayı olarak kullanılmaktadır.
Binayı Kullanan Kurum	T.C. Adalet Bakanlığı
PROJE YAPI BİLGİLERİ	
Bina Sayısı	6 blok
İnşaat Alanı	343.000 m2
BİNADA YAPILMASI PLANLANAN İMALATLAR	
İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı'nda aşağıda özetlenen enerji verimliliği projelerinin uygulaması sonrasında, binalardaki enerji ihtiyacı azalacak, yenilenebilir enerji teknolojileri uygulanması ile binaların yıllık ortalama toplam enerji tüketiminden 9.372.200,25 kWh tasarruf edilecektir. Bu tasarruf CO ₂ emisyonunda yıllık 3.425,54 ton azaltma sağlanmasını da beraberinde getirecektir. Ayrıca bu uygulamalar ile binalarda konfor şartları da iyileşecektir.	
FAALİYETLERİN SÜRESİ VE SEZONU	
2025 Yılı'nın Mayıs Ayında binanın yer tesliminin yapılması planlanmaktadır. Yer tesliminden itibaren 8 aylık süre içerisinde imalatları tamamlaması öngörülmektedir.	
RENOVASYONİŞLERİ SÜRESİNCE ÇALIŞMASI ÖN GÖRÜLEN İŞÇİ SAYISI	
Öngörülen işçi sayısı günlük 40 kişi olup, imalat süresince değişiklik gösterebilecektir.	

3.2. Saha/Konum Açıklaması

İstanbul ili sınırları içerisinde yer alan “İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı” Şişli Merkez Mahallesi'nde bulunmaktadır.

İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı'nın yanında Çamkaya Adliye Parkı, yakın çevresinde ise Şişli Rum Ortodoks Mezarlığı, Flourance Nightingale Hastanesi, Şişli Kolan Hastanesi gibi hastaneler, işyerleri ve konutlar bulunmaktadır. İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı'nın yaklaşık 1 km uzağından Kağıthane Deresi geçmektedir.

İnşaat faaliyetleri süresince alınacak tedbirler ile hassas alıcıların proje faaliyetlerinden olumsuz olarak etkilenmesinin önüne geçilecektir.

Proje alanına toplu taşıma araçları ile kolaylıkla ulaşabilmek mümkündür.

Proje alanında elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, internet gibi tüm altyapı imkânlarına ulaşılabilir.

Proje süresi ve binanın konumu göz önünde bulundurulduğunda inşaat faaliyetlerinin bölgeye olumsuz bir etkisinin olması beklenmemektedir. Uydu görüntülerinde proje sahası çevresinde bulunan hassas alıcılar gösterilmiştir. (Bakınız Bölüm-10-Ekler).

Şekil 1 İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı Dış Görünüş

3.3. Alt Proje Tanımı ve Faaliyetleri

İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı altı (6) bloklu olarak tasarlanmıştır.

İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı'nda aşağıda özetlenen enerji verimliliği projelerinin uygulaması sonrasında, binalardaki enerji ihtiyacı azalacak, yenilenebilir enerji teknolojileri uygulanması ile binaların yıllık ortalama toplam enerji tüketiminden 9.372.200,25 kWh tasarruf edilecektir. Bu tasarruf CO₂ emisyonunda yıllık 3.425,54 ton azaltma sağlanmasını da beraberinde getirecektir. Ayrıca bu uygulamalar ile binalarda konfor şartları da iyileşecektir.

Isıtma – Soğutma Sistemleri renovasyon uygulamalarının yapılması

- Isıtma sisteminin ve ısıtma sistemine ait otomasyon sisteminin rehabilite edilmesi ve sağlıklı çalışır hale gelmesi
- Soğutma sisteminin ve soğutma sistemine ait otomasyon sisteminin rehabilite edilmesi ve sağlıklı çalışır hale getirilmesi
- Havalandırma sistemlerinin verimlerini arttırmak amacı ile rehabilite edilmesi
- Isıtma ve soğutma tesisat korozyon önleyici tesisat kimyasalı uygulanması ve tesisat temizliğinin yapılması

Armatürlerin aydınlatma seviyelerine uygun LED armatürlerle değiştirilmesi

46.203 adet aydınlatma sistemi LED armatürle değiştirilecek, WC ve otopark alanlarının varlık sensörlü olarak kullanılacaktır.

Fotovoltaik Panel kurulması

573,34 kW Elektrik Üretim Kapasiteli Fotovoltaik Panel kurulması ile binanın ortalama elektrik enerjisi tüketiminin bir kısmı karşılanacaktır. Fotovoltaik Panellerin kurulumu için çatı alanlarının en verimli alan olacağı düşünülmektedir. Güneş Enerji Santrali (GES) tesisi kurulması ile elektrik enerji tasarrufunun sağlanacağı öngörülmektedir. Fotovoltaik Paneller bina kullanıcıları ve çalışanlarının

gündelik yaşam pratiklerini (otopark kullanımı vb.) en az düzeyde etkileyecek veya etkilemeyecek şekilde kurulacaktır.

Enerji izleme sistemi (EnYS) kurulması ve Temel Seviye Bina Yönetim Sistemi (BMS) Kurulması ve Otomasyon Sisteminin İyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.

4. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			izleme için göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve izleme sorumluluğu
		Planlama	İnşaat	Uygulama		Sürekli	Aylık	Üç Aylık	
Tüm İnşaat İşleri için Genel									
Çevresel ve Sosyal (Ç&S) Yönetim: Alt projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin yetersiz yönetimi	Y-ÇSYP hazırlanmış ve ön değerlendirme için Müşavire sunulmuştur. PUB onayından sonra uygulanacaktır. Y-ÇSYP onaylanana kadar alt proje kapsamında hiçbir inşaat faaliyeti gerçekleştirilmeyecektir. Y-ÇSYP, alt projenin olası risk ve etkilerine uygun olarak (ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere) sahaya özel ek yönetim planları içermektedir: • Toplum Güvenliği ve Trafik Yönetimi Planı (TGTYP) • Atık Yönetim Planı • İSG Yönetim Planı • Kirlilik Önleme Planı • İşgücü Yönetim Planı • Şikâyet Mekanizması (ŞM) İSG Risk değerlendirmesi ve acil durum müdahale yöntemlerini de içeren Yüklenici İş Sağlığı ve Güvenliği Planı (Y-İSGP) Y-ÇSYP'nin	X	X		Tüm alt yönetim planları inşaat öncesinde onaylanır ve inşaat dönemi boyunca uygulanır.		X		Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	ekinde sunulmuştur. Müşavir onayından sonra PUB onayına sunacak ve daha sonra uygulamasından sorumlu olacaktır. Y-İSGP onaylanana kadar alt proje kapsamında hiçbir inşaat faaliyeti gerçekleştirilmeyecektir.								
Hava Kalitesi İnşaat faaliyetleri nedeniyle, alt proje sahası çevresinde toz oluşumu, araçlar ve makineler nedeniyle hava kalitesinin kötü etkilenmesi	- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ile Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliğine uygun önlemler alınacaktır. - Toz oluşumuyla ilgili ortam hava kirliliği, aşağıda verilen etki azaltma önlemlerinin uygulanmasıyla kontrol altına alınacaktır: - İnşaat/yıkım enkazı kontrollü bir alanda tutulacak ve enkaz tozunu azaltmak için üzerine su püskürtülecektir. - Rüzgârlı günlerde ince toprak parçacıklarının askıda kalmasını veya dağılmasını veya başıboş hayvanların rahatsız etmesini önlemek için agrega malzemelerinin tutulan stoklarının üzeri kapatılacaktır. - Tozu en aza indirmek için yollar vb. gibi çevredeki ortam enkazdan uzak tutulacaktır. - Kuru havalarda zemin düzenli olarak ıslatılacaktır. - Toz emisyonlarını azaltmak için malzeme taşıyan kamyonların üzeri örtülecektir.		X		Hava kalitesi kontrol önlemlerinin görsel denetimi Şikâyet kayıtları (varsa) Bakım kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	- Araç taşımacılığından kaynaklanan toz dağılımının en aza indirilmesi için topluluk alanlarından geçmenin kaçınılmaz olduğu durumlarda araç hızı kontrol edilecektir. - Sahada inşaat/atık malzemelerinin açıkta yakılması söz konusu olmayacaktır. - Şantiyelerde inşaat araçlarının aşırı rölantide çalışması önleneyecektir. En yakın alıcılardan toz oluşumuna ilişkin herhangi bir şikâyet alınması durumunda, yetkili bir laboratuvar tarafından toz ölçümleri yapılacaktır. Ölçülen seviyeler sınır değerlerin üzerindeyse, bu bağlamda hafifletme önlemleri artırılabilecektir, örneğin ıslak bastırma / sulama faaliyetlerinin artırılması, toksik olmayan kimyasalların uygulanması, hızın / trafiğin daha da azaltılması sağlanacaktır.								
Gürültü Araç ve ekipmanlardan kaynaklanan gürültü oluşumu	- Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliğine uygun çalışılacaktır. - Bina çevresinde hassas alıcılar bulunmamakla birlikte gerekli durumlarda belirlenen gürültü azaltma önlemleri (çitler, bariyerler veya yanmalı motorlar için susturucu cihazlar gibi saptırıcılar), ilgili yöntem beyanları da dahil olmak üzere uygulanacaktır. - Tüm ekipmanlar, üreticinin bakım prosedürleri takip		X		Ses kontrolleri Şikâyet kayıtları (varsa) Ekipman kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	edilerek ve gürültü seviyelerini azaltmak için jeneratörlerin etrafına akustik muhafazalar yerleştirilerek iyi çalışır durumda tutulacaktır. • İnşaat sırasındaki gürültü, ruhsatta kararlaştırılan kısıtlı sürelerle sınırlı olacaktır. • Çalışmalar sırasında jeneratörlerin, hava kompresörlerinin ve diğer elektrikli mekanik ekipmanların motor kapakları kapatılacak ve ekipmanlar yerleşim alanlarından mümkün olduğunca uzağa yerleştirilecektir. • Gereksiz alarm, korna ve siren kullanımından kaçınılacaktır. • Proje ulaşımının toplumsal alanlardan geçmesini en aza indirilecektir. Proje alanı ile yaşam alanları arasında bulunan açık alanlar gürültünün yaşam alanlarına etkisini azaltacaktır. En yakın alıcılardan gürültü oluşumuna ilişkin herhangi bir şikâyet alınması durumunda gürültü ölçümleri yapılacaktır. Ölçülen seviyeler sınır değerlerin üzerindeyse, mekanik ekipmanlar için akustik bariyerler kurulması, belirli ekipman veya operasyon parçaları için çalışma saatlerinin sınırlandırılması vb. gibi azaltıcı önlemler geliştirilecektir.								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Sağlık ve Güvenlik Yüksekte çalışma, dönen ve hareketli ekipman, elektrik güvenliği, tehlikeli maddelerle çalışma vb. gibi çalışma sahalarındaki güvenli olmayan uygulamalar ve tehlikeler nedeniyle İSG ile ilgili riskler.	• İnşaat ve/veya rehabilitasyon için yasal olarak gerekli tüm izinler alınacaktır. • Sahada İş Güvenliği uzmanı bulundurması ve sürekli denetim yapması sağlanacaktır.. • Sahada iş izin sistemi kurularak etkili bir şekilde işletilecektir. • Uygulanacak tüm inşaat faaliyetlerinin ulusal yasa ve yönetmeliklere ve DB standartlarının gerekliliklerine uygun olarak yürütülmesini izlemek ve sağlamak için yüklenici tarafından sürekli olarak her çalışma için Müşavir tarafından günlük, PUB tarafından düzenli saha denetimleri yapılacaktır. • Sözleşmede Zorla Çalıştırmaya ilişkin güçlendirilmiş bir sözleşme maddesi bulunacaktır. ÇSYP uyarınca KABEV-2 Projesi İşgücü Yönetim Prosedürlerine uygun bir İşgücü Yönetim Planı hazırlanarak PUB onayına sunulacaktır. Çalışanlar bu planın içeriği ve gereklilikleri konusunda eğitilecektir. • Risk değerlendirmesi bulgularını da dikkate alınarak kaynak, yüksekte çalışma, kesme, iskele kurulumu ve kullanımı ve benzeri İSG açısından kritik işler için İSG çalışma		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi İSG kayıtları Çalışan kayıtları Olay istatistikleri ve kayıtları Çalışan şikâyetlerinin kayıtları Çalışma araçlarının/prosedürlerinin varlığı Eğitim kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)
---	--	--	---	--	--	---	--	--	---

	prosedürleri/talimatları hazırlayacak ve uygulayacaktır. İşçiler bu talimat ve prosedürlerin gereklilikleri konusunda eğitilecektir. • Güvenli yükleme ve boşaltma da dahil olmak üzere forklift gibi özel araçların güvenli bir şekilde çalıştırılması için eğitimli ve sertifikalı operatörler istihdam edilecektir. • İnşaat çalışmaları başlamadan önce, yapılacak tüm çalışmalar için bir Risk Değerlendirmesi ve Yöntem Beyanları hazırlanacak ve uygulanacaktır. • İlgili prosedürler ve planlar: Risk değerlendirmesi, güvenlik, eğitim, izleme, olay inceleme ve raporlama prosedürlerini içeren Sağlık ve Güvenlik Planları ve ilgili prosedürleri içeren Acil Durum Planları uygulamaya konulacaktır. • Sahaların uygun şekilde işaretlenmesi, çalışanları uymaları gereken temel kurallar ve düzenlemeler konusunda bilgilendirecektir. • Çalışma sahası günlük olarak temiz tutulacak ve molozlardan arındırılacaktır. • Yasal gereklilikler doğrultusunda ilk yardım çantası ve diğer acil müdahale ekipmanları sağlanacaktır.								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	• Aşındırıcı sıvıları ve diğer zehirli maddeleri uygun şekilde kapatılmış kaplarda saklanacak, uygun şekilde emniyete alınmış alanlarda toplanacak ve bertaraf edilecektir. • Yapısal açıklıkların yeterince örtüldüğünden/korunduğunda n emin olunacaktır. • Çatılarda veya açık zeminlerde depolanan gevşek veya hafif malzemeler emniyete alınacaktır. • Hortumların, güç kablolarının, kaynak kablolarının vb. yoğun olarak kullanılan yürüyüş yollarına veya alanlara döşenmesi önlenecektir. • Şiddetli yağışlar veya her türlü acil durum sırasında tüm çalışmaları askıya alınacaktır. • Çalışanlara, çalışma sahası ve yapılacak işle ilgili olası riskleri ve azaltıcı önlemleri belirten İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) eğitimleri verilecek ve işbaşı konuşmaları yapılacaktır. • İşçiler için güvenli bir çalışma ortamı sağlanacak ve inşaat faaliyetlerinden önce uluslararası en iyi uygulamalar ve Türk Mevzuatı doğrultusunda uygun kişisel koruyucu donanım (KKD) tedarik edecektir (her zaman baretler, gerektiğinde maskeler ve güvenlik gözlükleri, emniyet kemerleri ve güvenlik botları, vb.)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	- Tüm faaliyetler, hem İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (30 Haziran 2012 tarihli ve 28339 sayılı Resmi Gazete) ve ilgili yönetmelikleri hem de Dünya Bankası Grubu ÇSG Kılavuzları doğrultusunda uygulanacaktır. - Herhangi bir önemli olayın meydana gelmesi durumunda ÇŞİDB derhal bilgilendirecektir. ÇŞİDB, herhangi bir önemli olayı (kazalar, dökülmeler, ölümler, vb.) 2 gün (48 saat) içinde Dünya Bankası'na bildirecek ve 30 iş günü içinde kök neden analizi ve düzeltici eylem planı ile birlikte bir olay inceleme raporunu Dünya Bankası'na gönderecektir.								
Sağlık ve Güvenlik. İnşaat faaliyetleriyle ilişkili toplum sağlığı ve güvenliği riskleri	- İSG planındaki etki azaltma önlemleri uygulanacaktır. - Toplum Güvenliği ve Trafik Yönetim Planı (TGYP) hazırlanmış ve Y-ÇSYP ekinde Ek-3 olarak sunulmuş ve PUB onayını takiben uygulanması sağlanacaktır. - İnşaat alanının çevresi bariyerlerle kapatılacak, malzeme stokları/depolama alanları halktan korunacak ve güvenli olmayan yerler de dahil olmak üzere uyarı işaretleri asılacaktır. Çocukların inşaat alanlarında oynamasına izin verilmeyecektir. - İnşaat sırasında bina kullanıcılarının güvenliğini		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Trafik kazası kayıtları Şikâyet kayıtları Eğitim kayıtları Davranış Kuralları Taahhünamesi			X	Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	sağlamak üzere, bina kullanıcıları ile çalışılan alanların bağlantısını kesmek üzere (alanların çevrilmesi, gerekli işaretlemelerin yapılması, ihtiyaç halinde bu amaçla personel görevlendirilmesi, vb.) gerekli önlemler alınacaktır. Cinsel Taciz/Cinsel İstismar (CT/Cİ) olasılığına karşı gerekli önlemler alınacak ve ŞM işletilecektir. • Proje sahası gece boyunca aydınlatılacaktır. • Çevredeki alan temiz tutulacak ve atıklar buraya atılmayacaktır. Atıkların toplanması ve inşaat sahasından uzaklaştırılması gerekmektedir. • Faaliyet sırasında kırılan cam derhal temizlenecektir. • Yanlış kullanım, dökülme ve insanların kazara maruz kalma potansiyelini en aza indirmeyi amaçlayan tehlikeli maddelerin depolanması, taşınması ve dağıtımı için güvenlik kurallarına uyulacaktır. • Ekipman arızası veya erken arızadan kaynaklanan potansiyel ciddi kazaları en aza indirmek için araçların düzenli bakımı yapılacaktır. • Kamuoyu, bulaşıcı hastalıklarla ilgili alınan önlemler de dahil olmak üzere yürütülecek çalışmalar hakkında, tüm paydaşların								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	erişebileceği alanlarda (çalışma sahaları dahil) uygun iletişim araçları ve yöntemleri (ör. çevrimiçi/sanal ve/veya fiziksel olarak) kullanılarak bilgilendirilecektir. • Herhangi bir salgın veya pandemi / bulaşıcı hastalık durumunda Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından sağlanacak rehber, kılavuz ve tavsiyelere uyulacak, iş sağlığı ve güvenliği açısından hem çalışanlar hem de işyerleri için ilgili tüm önlemler alınacaktır. • Tüm trafik yönlendirmelerinde engelli kişilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulacaktır. • İnşaat sahasının uygun şekilde emniyete alınmasını ve inşaatla ilgili trafiğin uygun şekilde düzenlenmesini (uygun güzergâh planlaması dahil) sağlayacaktır. Bu, aşağıdakileri içerecek ancak bunlarla sınırlı olmayacaktır: Tabelalar, uyarılar, bariyerler ve trafik yönlendirmeleri: saha görünür olacak ve halk tüm potansiyel tehlikelere karşı uyarılacaktır. • Özellikle saha erişimi ve saha yakınındaki yoğun trafik için trafik yönetim sistemi ve personel eğitimi. İnşaat trafiğinin karıştığı yerlerde yayalar için güvenli geçişlerin ve yaya geçitlerinin sağlanacaktır.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	- Çalışma saatleri yerel trafik düzenine göre ayarlanacak; örneğin, trafiğin yoğun olduğu saatlerde veya hayvanların hareket ettiği zamanlarda büyük nakliye faaliyetlerinden kaçınılacaktır. - Halkın güvenli ve rahat geçişi için gerekirse, sahada eğitimli ve görünür personel tarafından aktif trafik yönetimi gerçekleştirilecektir. - Müşavir uzmanı tarafından, tüm personele yönelik Cinsel Sömürü, İstismar ve Taciz, Cinsiyet Eşitliği ve Cinsiyet Temelli Şiddet konusunda eğitim verecektir ve proje boyunca sıfır tolerans politikası uygulanacaktır. Projede istihdam edilen tüm personel, bu kapsamda Davranış Kurallarına uyma taahhüdü içeren yazılı bir belge imzalayacaktır. - Projede çalışanlar için Şikayet Çözüm Mekanizması kurulacak ve uygulanacaktır.								
İnşaat sahasında oluşan atık su/atık yakındaki dere ve nehirleri etkileyebilir (su kirliliği)	- Oluşan atık suyun sahada depolanmasını veya bertaraf edilmesi en aza indirilecektir. - Proje sahası yakınlarında yüzeysel su kaynakları bulunmamaktadır, bu nedenle yüzey suları üzerindeki olası olumsuz etkiler beklenmemektedir.		X	X	ÇŞİDB tarafından yakınlarda gerçekleştirilen su kalitesi izleme çalışmalarının görsel	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	- İnşaat araçları ve makineleri yalnızca yüzey akışının doğal yüzey suyu kaynaklarını kirletmeyeceği belirlenmiş alanlarda yıkanacaktır. - Tehlikeli atıkların depolanması için gerekli önlemlerin alındığı özel bir depolama alanı bulunacaktır.				kontrolleri ve kayıtları				
İnşaat faaliyetleri nedeniyle toprak ve yeraltı suyu kirliliği	- Atık toplama ve bertaraf yolları ve sahaları, inşaat faaliyetlerinden beklenen tüm ana atık türleri için sahaya özel Atık Yönetim Planlarında tanımlanacaktır. - Üretilen atıkların sahada depolanmasını veya bertaraf edilmesi en aza indirilecektir. - Mineral inşaat atıkları, yerinde ayrıştırma yoluyla genel çöp, organik, sıvı ve kimyasal atıklardan ayrılacak ve uygun konteynerlerde depolanacaktır. - Tehlikeli ve tehlikeli kimyasallar ve malzemeler, dökülme ve devrilmeyi önlemek için belirlenmiş bir depolama alanında emniyete alınacaktır. - Yarı kullanılmış kimyasal içeren konteynerlerin kapakları olacak ve kullanılmadıkları zamanlarda kapakları sıkılacaktır. - Herhangi bir tehlikeli maddenin veya tehlikeli atığın dökülmesi durumunda, maruziyet alanını sınırlandırmak için dökülme		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Olay kayıtları Eğitim kayıtları Şikâyet kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	önleme yöntemleri uygulanacaktır. Bu tür olaylara müdahale edebilecek çalışanlar, dökülmelere acil müdahale konusunda ilgili eğitimlere sahip olmalıdır. • Uygun dökülme kitleri inşaat alanında uygun yerlere yerleştirilecektir. • İnşaatın, uygun olduğu şekilde kurak mevsim boyunca planlanması ile toprak ve yeraltı suyu kirliliği en aza indirilecektir.								
İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan atık üretimi (inşaat yıkım atıkları, tehlikeli, biyolojik olarak parçalanabilir, geri dönüştürülebilir, tehlikesiz, kimyasal vb.)	• ÇSYP'lerde yer alan Atık Yönetimi ve Kirlilik Önleme tedbirleri uygulanacaktır. • Tehlikesiz atıklar, inert ve biyobozunur atıklar ve ayrıca geri dönüştürülebilir atıklar ayrı olarak toplanacak ve tehlikeli atıkların karışmasını önlemek için özel dikkat gösterilecektir. • İnşaat sahalarında uygun atık yönetimi uygulanacaktır. • Tehlikeli malzemeler dökülme ve devrilmeyi önlemek için belirlenmiş bir depolama alanında emniyete alınacaktır. • Yarı kullanılmış kimyasal içeren konteynerlerin kapakları olacak ve kullanılmadıkları zamanlarda kapakları sıkılacaktır. • Beton mikserlerindeki artık (dışarıda kalan) betonun inşaat sahasına, çevresine veya inşaat sahalarının erişim		X	X (güneş panelleri için)	Atık üretim kayıtları Atık üretim kayıtları Atık bertaraf belgeleri Görsel kontroller Eğitim kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	yollarına akmasına izin verilmeyecektir. - Beton mikserlerinin sürücülerine ilgili eğitim verilecektir. - Herhangi bir tehlikeli maddenin veya tehlikeli atığın dökülmesi durumunda, maruziyet alanını sınırlandırmak için dökülme önleme yöntemleri uygulanacaktır. - İnşaat sahalarında uygun noktalarda dökülme kitleri bulundurulacaktır. - Herhangi bir dökülme durumunda, çalışanların bu tür olaylara müdahale etmesi kararlaştırılmış olup, dökülmelere acil müdahale konusunda eğitimler verilecektir. - Eğitim kayıtları şantiyelerde tutulacaktır.								
Atık bertarafı (geçici depolama sahası)	- Atık Yönetim Planı, atıkların ulusal mevzuat, uluslararası sözleşmeler ve iyi uygulamalara göre (kullanım ömrünü tamamlamış ve kullanılmayan güneş panelleri dahil) arıtılacağından ve bertaraf edileceğinden emin olunarak uygulanacaktır. - Sahada oluşan atıklar türlerine göre ayrılarak geri dönüştürülebilecek atıklar uygun bir geçici depolama sahasında toplanarak lisanslı geri dönüşüm firmalarına gönderilecektir.		X	X (güneş panelleri için)	Atık kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	- Zehirli ve zararlı atıkların bertarafı da E-ÇBS üzerinden gerçekleştirilecektir. - Etki azaltma önlemlerinin uygulanmasını izlemek için müşavirler tarafından günlük görsel inşaat sahası denetimleri yapılacaktır. - PUB ve Müşavirler, saha denetimleri yoluyla Ç&S etki azaltma önlemlerinin uygulanmasını izleyecektir.								
Araç trafiği	- Çalışanların ve yerel halkın trafik kazalarına maruz kalmasını önlemek için Toplum Güvenliği ve Trafik Yönetim Planı uygulanacaktır. - Yerel inşaat ve çevre müfettişleri ve topluluklar yaklaşan faaliyetlerden haberdar edilecektir. - Ekipman arızası veya erken arızadan kaynaklanan potansiyel ciddi kazaları en aza indirmek için araçların düzenli bakımı yapılacaktır. - Rota planlaması dikkatle yapılacaktır.		X		Görsel kontroller Şikâyetler	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)
Paydaş Katılımı ve Şikâyet Mekanizması İnşaatla ilgili şikâyetler ve yerel halkın geçici olarak rahatsız edilmesi (kamunun kendisi veya sağlık klinikleri, camiler, okullar vb. gibi kamu faaliyetleriyle ilgili herhangi bir tesisin etkilenmesi, binada geçici elektrik, su doğalgaz	KABEV-2 Projesi'nin PKP'sinde önerilen ve aşağıda listelenen minimum önlemler uygulanacaktır. - Proje çalışmalarından etkilenebilecek kişilerle çalışmalar başlamadan bir hafta öncesinde irtibat kurulacak ve etkili iletişim sağlanacaktır. - Yerel çevre ve konutlar için sürekli irtibat ve duyarlılık		X		Şikâyet kayıtları Paydaş katılım kayıtları		X		PUB Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

kesintileri gibi geçici sorunlar olması)	programının uygulanması sağlanacaktır. • Müşavir ve Yüklenici, uygun bilgileri sağlamak ve endişe duyulan konuları çözmek için ilk müdahale hattı olmak üzere toplumla ilişki kurmaya odaklanacak, toplum irtibatından sorumlu özel bir kişi/kişiler atayacaktır. • Proje Şikâyet Mekanizması, formların ve şikâyetlerin açılması ve kapatılması yoluyla KABEV-2 Projesi'nin PKP'sine uyumlu bir şekilde uygulanacaktır. • Çalışmaların denetimi ve yönetiminden sorumlu olan tüm saha personelinin isimleri, irtibat telefon numaraları ve e-posta adresleri saha panosunda gösterilerek, erişilebilir olacaktır. Tüm çalışanlar, sosyal uyum ve Cinsel İstismar/Cinsel Taciz (Cİ/CT) riskleri üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri yönetmek için KABEV-2 İYP Bölüm 7 ve Ek-3'te yer alan Davranış Kurallarını imzalayacak/taahhüt edecek ve bu konuda eğitilecektir. • Tüm şikâyetler KABEV-2 Projesi'nin PKP'sine uygun şekilde kaydedilecek, tam olarak araştırılacak ve ne tür bir işlem yapıldığını bildirerek hızlı bir şekilde yanıtlanacaktır. Şikâyetler kaydedilecek ve yükleniciye,								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	müşavire ve ayrıca PUB'a bildirilecektir. - Saha girişlerinde, çevresel konular da dahil olmak üzere irtibattan sorumlu kişi(ler)in iletişim bilgilerini sağlayan kamu duyuru panoları oluşturulacaktır. - Yazılı Şikayet Çözüm Mekanizmasının çalışmadığı tespit edildiği takdirde odak kişiler aracılığıyla gelen sözlü şikayetler yazılı olarak kayıt altına alınacaktır.								
Toplum ve çalışanlar arasında bulaşıcı hastalıklar	- KABEV-2 İYP Bölüm 7'de altı çizilen etki azaltma önlemlerine ve Y-İYP' ye uyulacaktır. - Yerel ve uluslararası yetkililer tarafından duyurulan önlemlere uyulacaktır.		X		Sağlık kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)
Asbest Yönetimi: Asbest veya asbest içeren malzemelerden kaynaklanan çevre, sağlık ve güvenlik riskleri	- Binanın inşa yılı 2006 olduğundan sökülme sırasında asbest ile karşılaşılması beklenmemektedir. Çalışma sahasındaki potansiyel asbest varlığı riski, çalışmaların başlamasından önce değerlendirilecektir. Asbest varlığı potansiyeli doğrulanırsa, daha fazla yer tespiti ve bertarafı için yasal olarak sertifikalı uzmanlarla iletişime geçilecektir. - Bir inşaat sahasında asbest veya asbest içeren malzemeler bulunursa, ilgili mevzuata uygun olarak bunlar tehlikeli atık olarak açıkça işaretlenecektir		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Asbest veya Asbest içeren malzeme sökülme kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

Kültürel Miras	Kültürel veya tarihi alanlara zarar verilmemesi sağlanacaktır. İnşaat alanı halen kullanılmakta olan bir alan olduğundan herhangi bir kültürel miras/varlıkla karşılaşılması olasılığı bulunmamaktadır		X		Rastlantısal bulgu kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)
İşgücü ve Çalışma Koşulları:	- İşçilere, ulusal iş ve istihdam hukuku (yürürlükteki toplu sözleşmeleri de içerecek şekilde) kapsamındaki hakları gibi istihdam şart ve koşullarına ilişkin açık ve anlaşılır bilgi ve belgeler sağlanacaktır. - Çalışanlara ulusal yasalar, KABEV-2 İYP'sine ve Y-İYP'ye göre düzenli olarak ödeme yapılacaktır. - Çalışanlara ulusal yasalar ve KABEV-2 İYP'sinin ve Y-İYP'nin gerektirdiği şekilde haftada yeterli dinlenme süresi, yıllık tatil ve hastalık, doğum ve aile izni sağlanacaktır. - İşçiler, iş akitlerinin feshedildiğine dair yazılı bildirimi ve kıdem tazminatı ödemelerine ilişkin ayrıntıları zamanında alacaklardır. - Çalışanlar fırsat eşitliği ve adil muamele ilkesine göre istihdam edilecek ve istihdam ilişkisinin herhangi bir yönüyle ilgili olarak ayrımcılık yapılmayacaktır. - Kadınlar, engelliler, göçmen işçiler ve çalışma çağındaki		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Sağlık kayıtları Çalışan kayıtları Eğitim kayıtları İşçi şikâyetlerinin kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Müşavir (süpervizyon)

	çocuklar gibi belirli işçi grupları da dahil olmak üzere proje çalışanlarına, DB ÇSÇ'nin ÇSS2'si doğrultusunda uygun koruma ve yardım önlemleri sağlanacaktır Bu süreç KABEV-2 İYP'sine uygun olarak ve Y-İYP uyarınca yürütülecektir. • İşçilerin, işçi örgütlerine, toplu pazarlığa veya alternatif mekanizmalara katılmalarına veya katılmak istemelerine izin verilir. • Asgari 18 yaşın altındaki çocuklar bu alt proje ile bağlantılı olarak Yüklenici tarafından istihdam edilmeyecek veya görevlendirilmeyecektir. • Gönüllü olarak yapılmayan ve bir kişiden güç veya ceza tehdidi altında alınan herhangi bir iş veya hizmetten oluşan zorla çalıştırma, bu alt proje ile bağlantılı olarak kullanılmayacaktır. • Şantiyede tüm işçilerin işyeriyle ilgili endişelerini dile getirmeleri için bir işçi ŞM'si kurulacaktır. İşçi ŞM'sinin iletişim bilgileri sağlanacaktır. • Tüm çalışanlar, ulusal iş ve istihdam hukuku kapsamındaki hakları ve ŞM ile ilgili olarak işe alım sırasında ve işin uygulanmasından önce eğitim alacaktır. • Davranış Kuralları işe alım sırasında proje çalışanlarıyla paylaşılacaktır. Tüm çalışanlar,								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	işe alınırken Davranış Kurallarına uymak ve ilgili belgeleri imzalamakla yükümlüdür. • İnşaat sahasına giriş ve çıkışlar kontrol edilecek ve sahaya yetkisiz erişim engellenecektir. • Altta yatan sağlık sorunları olan veya başka bir şekilde risk altında olabilecek çalışanlara özel dikkat göstererek, çalışanların işe başlamadan önce işe uygun oldukları teyit edilecektir. İşçilere bulaşıcı hastalıklar hakkında bilgi ve farkındalık sağlanacaktır. İşçiler için güvenli içme suyu, yeterli tuvalet tesisleri, konaklama, dinlenme ve yemek alanları ayarlanacaktır. Bandaj, antibiyotik krem vb. içeren bir ilk yardım çantası veya sağlık tesisleri sağlanacak ve tıbbi acil durumlarda ilk yardım sağlanacak yeterli sayıda çalışanı belirlenecek ve eğitilecektir.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. GÖREV VE SORUMLULUKLAR

ÇSYP kapsamında gerçekleştirilecek olan çalışmalar ve bu çalışmalardan sorumlu olan taraflar Tablo 1’de sunulmaktadır.

Tablo 1. Görev ve Sorumluluklar

Sorumlu Taraf	Roller ve Sorumluluklar
PUB	Projenin genel yönetimi, koordinasyonu ve uygulanmasını sağlamak. Proje faaliyetlerinin Kapsam Dışı Listesi kapsamına girmediğinden emin olmak. Çevresel ve sosyal risk yönetimi konusunda çalışan saha personeline destek, gözetim ve kalite kontrol sağlamak. Tarama Formlarını ve proje düzeyinde ÇSYP'leri hazırlamak ve kalite güvencesi sağlamak ve onaylamak. Tüm ilerlemenin dokümantasyonunu tutmak. Fonların, kredi sözleşmesinde öngörülen ilgili politika ve prosedürleri izleyerek uygun harcamaları finanse etmek için kullanıldığından emin olmak. Projenin ömrü boyunca en az bir çevre, bir sosyal ve bir iş sağlığı ve güvenliği (İSG) uzmanını tam zamanlı olarak bulundurmak. Müşavir tarafından hazırlanan özelleştirilmiş proje seviyesi ÇSYP'leri (İSG önlemleri dahil) ve Yüklenici tarafından sunulan Y-ÇSYP'leri/Y-İSGP'leri toplamak, incelemek ve kalite güvencesi sağlamak ve onaylamak. Proje faaliyetlerinin hazırlık, tasarım ve uygulama aşamalarının, yol gösterici ilkeler ve iyi uygulamalar izlenerek en üst düzeyde teknik kaliteyle yürütmek. ÇSYÇ'nin uygulanmasından sorumlu olacak PUB personelini, müşavirleri ve yüklenicileri eğitmek. Müşavirlerin ilgili personellerini toplumsal cinsiyet eşitliği, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, CT/CSİ ve şikâyet mekanizması konularında eğitmek Müşavirlerin temin edilmesi ve alt projeler için inşaat sözleşmelerinin imzalanmasını sağlamak. Proje kapsamında tüm ihale sürecini, mali yönetim düzenlemelerini ve geri çekilme başvurularının hazırlanmasını üstlenmek. Tüm ihale ve sözleşme belgelerinin tarama formları, ÇSYP'ler/İSGP'ler uyarınca ilgili tüm Ç&S yönetimi hükümlerini içerdiğinden emin olmak. İnşaat işlerini Ç&S konuları açısından izlemek ve faaliyetlerin ÇSYÇ ve ÇSYP/İSGP'ye uygun olduğundan emin olmak için saha ziyaretleri gerçekleştirmek. Proje faaliyetlerinin Proje Değerlendirme Dokümanı'nda (PDD'de) tanımlanan ilerleme göstergelerine göre izlemek ve değerlendirilmek. Projenin uygulama ilerlemesi, sonuçları, tespit edilen/potansiyel çevresel ve sosyal sorunlar, önerilen çözümler ve alınan/alınacak düzeltici önlemler hakkında üçer aylık dönemler halinde Ç&S İlerleme Raporları hazırlamak ve Banka'ya sunmak. Projeyle ilgili verileri gözden geçirmek, doğrulamak ve bu sonuçları Banka'ya gönderilen raporlara dahil etmeden önce sonuçları değerlendirmek Şikâyet mekanizmasının kurulması ve Proje ömrü boyunca sürdürülmesini sağlamak. ÇSYÇ, İYP, PKP ve ÇSYP'nin geliştirilmesi, istişare edilmesi, gözden geçirilmesi/güncellenmesi, açıklanması (hem Türkçe hem de İngilizce olarak) ve uygulanmasını izlenmek. Çevre, topluluklar, halk veya işçiler üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilecek herhangi bir ciddi olayı 48 saat içinde Dünya Bankası'na bildirmek ve 30 gün içinde kök neden analizi ve düzeltici eylem planı ile birlikte bir olay inceleme raporunu Banka'ya göndermek.

Sorumlu Taraf	Roller ve Sorumluluklar
	Alt proje faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından, Ç&S risk yönetimi önlemlerinin uygunluğunu açıklayan Tamamlama Raporunun (müşavir ile koordineli olarak) hazırlamak ve Banka'ya sunmak. İSG ve Ç&S personelinin bu belgede açıklanan görevleri yerine getirmesi için ÇŞİDİM tarafından ÇŞİDİM tarafından atanan İSG ve Ç&S personelinin nitelikli ve yetkin olduğundan emin olun.
Enerji etüdü ve teknik tasarım danışmanları	İlk proje sahası değerlendirmesini gerçekleştirmek. İhale dokümanlarında belirtilen Dünya Bankası ve ulusal ilgili mevzuat gerekliliklerine uymak.
Müşavirler	Ç&S Tarama Formunun hazırlanmasında PUB'a destek olmak ve ilk proje sahası değerlendirmesini yapmak. Alt projelerde yer alan özel koşulları ve faaliyetleri göz önünde bulundurarak, ÇŞİDİM ile iş birliği içinde proje seviyesindeki ÇSYP'yi (İSG önlemleri dahil) özelleştirmek. Gerekli etki azaltma önlemlerini uygulayarak olumsuz etkileri en aza indirmek için sahada devam eden faaliyetleri izlemek ve kontrol etmek üzere proje ömrü boyunca sahada tam zamanlı çalışacak bir Çevre, bir Sosyal ve bir İş güvenliği uzmanı istihdam etmek. Çevresel, sosyal ve İSG etki azaltma önlemlerinin günlük olarak uygulanmasını ve izlenmesini denetlemek ve alt projelerin ilerlemesini ve ÇSG performansını aylık olarak PUB'a raporlamak. İhale dokümanlarında belirtilen Dünya Bankası ve ulusal mevzuat gerekliliklerine uymak. Yüklenicinin sahadaki Ç&S uygulamalarının-ÇSYP/İSGP ile uyumlu olup olmadığını izlemek/değerlendirmek. PKP'nin etkili bir şekilde uygulanması için PUB'a yardımcı olmak. Yüklenicilerin ilgili personellerini toplumsal cinsiyet eşitliği, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, CT/CSİ ve şikayet mekanizması konularında eğitmek. Sahadaki şikâyet mekanizmasının sürdürülmesini sağlamak. Şikâyetleri/endişeleri/önerileri toplamak, kaydetmek ve mümkünse çözüme kavuşturmak. Çevre, topluluklar, halk veya işçiler üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilecek herhangi bir ciddi olayı derhal PUB'a bildirmek.
ÇŞİDİM	Yüklenici(ler)in faaliyetlerinin Y-ÇSYP/Y-İSGP'ye uygunluğunu izlenmek/değerlendirilmek. Sahada şikâyet mekanizmasının sürdürülmesini sağlamak. Proje düzeyinde ÇSYP'nin özelleştirilmek ve ÇŞİDB'nin incelemesi için müşavirler ile iş birliği içinde aylık ilerleme raporlarının hazırlamak. Çevresel, sosyal ve İSG konularında alt projelerin uygulanması hakkında ÇŞİDB'ye geri bildirim ve bildirimde bulunmak. Yukarıdaki görevleri yerine getirmek için İSG ve ÇS konusunda yetkin personelin görevlendirilmesini sağlamak. Atanan İSG ve ÇS personelinin nitelikleri hakkında PUB'u bilgilendirmek ve PUB'un onayını almak.

Sorumlu Taraf	Roller ve Sorumluluklar
Yükleniciler	Alt projenin Ç&S risk yönetimi planlarına (yani Y-ÇSYP/Y-İSGP'ler) ve ulusal mevzuata uymak (Ayrıca Yüklenici, Danışman tarafından hazırlanan ÇSYP'yi inceleyecek ve ÇSYP'yi uygulamayı veya Y-ÇSYP'yi hazırlamayı taahhüt edecektir). İşçilerin ve topluluk üyelerinin sağlığını ve güvenliğini korumak için gerekli tüm hafifletici önlemleri almak ve alt proje faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel ve sosyal zararları önleyerek, en aza indirmek veya azaltmak. Sahada sağlık ve güvenlik önlemlerinin alındığından emin olmak. ÇSHS performansı hakkında Müşavire aylık rapor iletmek. Alt projeler için hazırlanan Ç&S risk yönetimi araçlarına uygun olarak Y-ÇSYP/Y-İSGP'yi (ilgili alt yönetim planları dahil) sahada işe başlamadan hazırlamak, onayını almak ve proje ömrü boyunca uygulamak. Ç&S azaltma araçlarının uygulanması için yöntem beyanları hazırlamak. Personellerini toplumsal cinsiyet eşitliği, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, CT/CSİ ve şikayet mekanizması konularında bilgilendirmek. İnşaatla ilgili şikâyetlerin alınmasını ve haftalık olarak Müşavire iletilmesini sağlamak. Yüklenici tarafından sahada çözülebilecek şikâyetleri çözmek. Saha faaliyetlerinin, alt projeler için hazırlanan Ç&S risk yönetimi araçlarına uygun olarak Y-ÇSYP/Y-İSGP 'de tanımlandığı şekilde düzenli (günlük, haftalık, aylık vb.) olarak uygulamak ve izlemek. Çevre, toplum, halk veya çalışanlar üzerinde önemli olumsuz etkileri olabilecek herhangi bir önemli olayı (kazalar, dökülmeler, ölümler, vb.) derhal PUB'a bildirmek. Proje ekibinin Proje süresince sahada tam zamanlı çalışacak bir Çevre, bir Sosyal ve bir İş güvenliği uzmanına sahip olmasını sağlamak.

6. KAPASİTE GELİŞTİRME VE EĞİTİM

Projenin başarılı bir şekilde uygulanması, diğer hususların yanı sıra, bu ÇSYP'de belirtilen çevresel ve sosyal risk yönetimi önlemlerinin etkili bir şekilde uygulanmasına bağlıdır. ÇSYP'nin ve PKP'nin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak için süreç boyunca (Yüklenici ihalesinin sonuçlanmasından itibaren inşaat faaliyetleri bitene kadar) kilit paydaşlara aşağıdaki konuları kapsayan eğitimlerin verilmesi öngörülmüştür.

Tablo 2 Kapasite Geliştirme ve Eğitim

Sorumlu Taraf	İzleyici	Ele Alınabilecek Konular/Temalar
Müşavirler	Yükleniciler	- Dünya Bankası ÇSYÇ'nin gereklilikleri - PKP'nin ve şikâyet mekanizmasının uygulanması - Davranış Kuralları, olay raporlama, Ci/CT dahil olmak üzere İYP'nin uygulanması - İlgili Ç&S risk yönetimi önlemlerinin/araçlarının uygulanması - Acil durum hazırlığı ve müdahalesi dahil İSG konuları - Toplum sağlığı ve güvenliği.
Yükleniciler	Proje çalışanları	Acil durumların önlenmesi ve acil durumlara hazırlıklı olma ve müdahale düzenlemeleri, araç güvenliği, alet, makine ve ekipmanların

		güvenli kullanımı, yüksekte çalışma dahil olmak üzere İSG konuları. - Sözleşmeye bağlı Ç&S gereklilikleri - Yüklenici ÇSYP/İSGP - Cİ/CT konularını da kapsayan davranış kuralları - Bulaşıcı hastalıklar İYP önlemleri
--	--	--

7. UYGULAMA TAKVİMİ VE MALİYET TAHMİNLERİ

Proje boyunca uygulanacak olan etki azaltma ve kapasite geliştirme önlemleri için gösterge niteliğinde oluşturulan maliyet takvimi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Uygulama Takvimi ve Maliyet Tahminleri

Faaliyet / Maliyet Kalemi	Potansiyel Maliyet (USD)
Bireysel Çevresel, Sosyal, İş Sağlığı ve Güvenliği Danışmanları	20.000
İzleme Faaliyetleri	
Sahaya özgü ÇSYP'lerin hazırlanması	10.000
Sosyal, Çevresel ve İSG Eğitimleri, Farkındalık, Bilgi Paylaşımı	
Kapasite geliştirme	
PKP ve ÇSYP önlemlerinin uygulanması	10.000
Herhangi bir bulaşıcı hastalık önlemi	
TOPLAM	35.000

8. PAYDAŞ KATILIMI VE ŞİKÂyet MEKANİZMASI

Paydaş katılımı, projenin çevresel ve sosyal etki ve risklerinin başarılı bir şekilde yönetilmesi için, güçlü, yapıcı ve duyarlı çalışma ilişkilerinin kurulmasını destekleyen ve projenin ömrü boyunca yürütülecek kapsayıcı bir süreçtir.

KABEV-2 Projesi, potansiyel olarak etkilenecek veya doğrudan yararlanıcı binaların yönetimi ve kullanıcıları (paydaşlar) ile PUB arasında sürekli katılım sürecini destekleyen bir PKP²'ye sahiptir.

PKP, paydaş beklentilerinin yönetilmesine ve risklerin yönetimine destek verilmesine, dolayısıyla proje ömrü boyunca erken, sık ve açık iletişim sağlanarak olası çatışmaların ve proje gecikmelerinin azaltılmasına da yardımcı olacaktır. Projeden etkilenen taraflara, öneri ve şikâyetlerini dile getirebilecekleri erişilebilir ve kapsayıcı araçlar sağlayacak, Bakanlığın şikâyetlere yanıt vermesine ve yönetmesine olanak tanıyacaktır.

25 Ocak 2024 tarihinde Dış Kaynaklı Yatırımlar Daire Başkanı moderatörlüğünde yaklaşık 170 kişinin katılımıyla Proje tanıtım ve istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

² https://www.kabev.org/wp-content/uploads/2024/02/P500777_TR-Kamu-Binalarinda-Enerji-Verimliliği-2_Paydas-Katilim-Plani-.pdf

Dış Kaynaklı Yatırımlar Daire Başkanı ilk olarak projenin mali kaynakları, amaçları, hedefleri, bileşenleri ve görevleri ile kurumlar, bina seçimi için uygunluk kriterleri ve projenin çıktıları hakkında bilgi verip KABEV1 kapsamında tamamlanan binalardan örnekler sunmuştur.

Katılımcıların Proje ve ilgili yönetim prosedürlerine herhangi bir itirazı olmamıştır. Katılımcılardan gelen sorular ve PUB'un yanıtları PKP Ek 6'da listelenmiştir.

Çalışmalar doğrultusunda oluşabilecek çevresel ve sosyal etkilerin ve bu etkileri azaltma önlemlerinin anlatıldığı, katılımcıların endişe ve önerilerinin değerlendirildiği Paydaş Katılım Toplantısı 16.12.2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Paydaş Katılım Toplantısının detaylarına, <https://www.kabev.org/paydas-katilim-toplanti-dokumanlari/> linkinden ulaşabilirsiniz.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kurumsal olarak şikâyet ve öneri toplama adına birçok alternatif yöntem belirlemiştir.

Cumhurbaşkanlığı Halkla İlişkiler Merkezi (CİMER) gibi ulusal şikâyet mekanizması başta olmak üzere, şikâyet ve önerileri İdare'ye iletme kanalları aşağıda verilmiştir:

- **E-posta** yigmenerji@csb.gov.tr
- **kabev.org** web adresinde yer alan şikâyet/öneri formu
- **ÇŞİDB Çağrı Merkezi** Alo 181
- **Alo181.csb.gov.tr**/web adresinde yer alan Bilgi/Şikâyet Başvuru Formu
- İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Müdürlükleri
- Yaralanıcılar ve çalışanlar için inşaat sahalarında yer alan şikâyet kutuları ve formları

Ayrıca DB'nin desteklediği projelerden olumsuz şekilde etkilendiğini düşünen kişi ya da topluluklar şikâyetlerini, Dünya Bankası'nın Şikâyet Çözüm Servisi (SÇS) (<https://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>) aracılığı ile DB'ye iletebilirler. SÇS proje kaynaklı endişeleri gidermek amacı ile alınan şikâyetlerin hızlı bir şekilde incelenmesini sağlar.

Projeden etkilenen topluluklar ya da kişiler, şikâyetlerini ayrıca Dünya Bankası Bağımsız Teftiş Paneline de iletebilirler. Bu panel DB'nin performans kriterlerinin bir veya birkaçının ihlali sonucu şikâyet eden kişi ya da toplulukların zarara uğrayıp uğramadığını veya uğratılabileceğini belirler. Panel, kendisine ulaşmış şikâyetler hakkındaki endişelerini DB'ye doğrudan iletebilir. Bu aşamada DB şikâyetler hakkında cevap verme fırsatına sahip olur.

Proje kapsamında gerek yüklenici/müşavir personelinden gerekse bina kullanıcısı ve çalışanlarından gelecek şikâyet/talep/öneriler Projenin Şikâyet Mekanizması Prosedürüne uygun olarak değerlendirilecek ve tüm paydaşlar Prosedürde yer alan görev ve sorumlulukları doğrultusunda işlem yapacaktır.

Tüm süreç boyunca, şikâyetlerin ilgili tüm tarafları tatmin edecek şekilde zamanında, etkili ve verimli bir şekilde çözülmesine yardımcı olmak amacıyla kurulan şikâyet mekanizması, PKP Bölüm 7'de detaylarıyla yer almaktadır.

9. YÜKLENİCİ İÇİN REFERANS DOKÜMANLAR

Y-ÇSYP alt projeye göre özelleştirilmiş ve buna ek olarak ;

Ek-1 İSG Planı,

Ek-2 Atık Yönetim Planı,

Ek-3 Toplum Güvenliği ve Trafik Yönetim Planı,

Ek-4 Kirlilik Önleme Planı,

Ek-5 İşgücü Yönetim Planı,

Ek-6 Paydaş Katılım Planı ,

ÇSYP ile birlikte Ek olarak sunulmuştur.

10. EKLER**Şekil 2 Şişli İlçesi Coğrafi Konumu****Şekil 3 İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı Konumu**

Şekil 4 İstanbul Çağlayan Adalet Sarayı Çevresindeki Kullanımlar